

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 18.02.2026

Sayı: 1693

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10/3814

Avrupa Birliği'nin Hindistan ve Mercosur ülkeleriyle imzaladığı ve müzakere sürecini tamamladığı serbest ticaret anlaşmalarının, Türkiye ekonomisi, sanayi üretimi, dış ticaret dengesi, Gümrük Birliği yükümlülükleri ve emek piyasaları üzerindeki olası etkilerinin tüm boyutlarıyla araştırılması; Türkiye'nin bu süreçlerin dışında bırakılmasının doğurduğu yapısal risklerin ortaya konulması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.10.02.2026

ww.

KAŞ KARASU

İzmir Mv.

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

Özgen Erkan İnceci

Adana

İzmir

Ayhan KARUT

Adana Mv.

İmit Özale
İzmir Mv.

Hikmet Culum HALICI
İzmir Mv.

İzmir

FALAT DINCER

Mardin Mv.

Servet Mullaoglu
Hatay Mv.

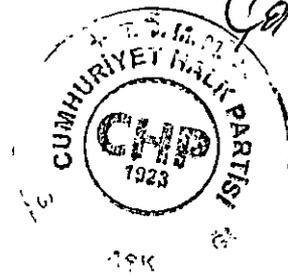
İzmir

Almut BOZ YAZGAN
Eğirne

İzmir

Özgen Ceyhan
Cankaya Mv.

Yunus Emre
İstanbul Mv.

GEREKÇE

Türkiye imalat sanayii son dönemde eş zamanlı olarak zayıf iç ve dış talep, yüksek üretim maliyetleri ve azalan uluslararası rekabet gücü baskısı altındadır. Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) verilerinin uzun süredir 50 eşik değerinin altında seyretmesi; imalat sanayiinde daralmaya işaret eden üretim, yeni sipariş ve istihdam göstergelerinin kalıcı hâle geldiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, sanayide konjonktürel bir yavaşlamadan ziyade yapısal bir bozulmaya işaret etmektedir.

Özellikle tekstil ve hazır giyim gibi emek yoğun sektörlerde; enerji, finansman, işçilik ve hammadde maliyetlerindeki artışlar, firmaların kârlılıklarını hızla aşındırmış; çok sayıda işletme üretimini durdurmak veya faaliyetlerini sonlandırmak zorunda kalmıştır. Son dönemde çok sayıda şirketin kapanması ya da kapasite düşürmesi, bu sektörlerde istihdam kaybını kalıcı hâle getiren bir sürecin başladığını göstermektedir.

Buna ek olarak, Türkiye'nin reel efektif döviz kuru, yüksek enflasyon ve maliyet baskıları nedeniyle rakip ülkelere kıyasla görece olarak pahalı bir üretim merkezi hâline gelmesine yol açmıştır. Bu durum, Türkiye'nin başta AB pazarı olmak üzere küresel tedarik zincirlerindeki konumunu zayıflatmakta; siparişlerin daha düşük maliyetli ülkelere kaymasına neden olmaktadır. Sonuç olarak, yalnızca yeni yatırımların yavaşlaması değil, mevcut firmaların da üretim ve tedarik faaliyetlerini Türkiye dışına taşıdığı bir süreç yaşanmaktadır.

Tam da bu kırılgan konjonktürde, Avrupa Birliği'nin Hindistan ve Mercosur ülkeleriyle imzaladığı serbest ticaret anlaşmaları, Türkiye açısından ilave ve çok boyutlu riskler barındırmaktadır. Türkiye, Gümrük Birliği yükümlülükleri nedeniyle bu anlaşmaların sonuçlarına dolaylı olarak maruz kalırken, müzakere süreçlerinde yer almamakta ve kendi sanayisini koruyacak düzenlemeleri masaya koyamamaktadır. Bu durum, rekabet gücü zaten zayıflamış olan imalat sanayiini daha da kırılgan hâle getirmektedir.

AB'nin söz konusu anlaşmalar kapsamında üçüncü ülkelere tanıdığı ticari avantajlar; Türkiye'nin AB pazarındaki konumunu aşındırmakta, özellikle sanayi ve tarım ürünlerinde asimetrik rekabet koşulları yaratmaktadır. Bu süreçte herhangi bir etki analizi yapılmadan, sektör bazlı riskler belirlenmeden ve telafi edici politika araçları geliştirilmeden ilerlenmesi; sanayideki daralmanın, istihdam kayıplarının ve firma kapanmalarının hızlanmasına yol açabilecek niteliktedir.

Bu nedenlerle; mevcut makroekonomik kırılganlıklar, imalat sanayiindeki daralma eğilimi ve rekabet gücündeki aşınma dikkate alındığında, AB'nin Hindistan ve Mercosur ile imzaladığı ticaret anlaşmalarının Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerinin nicel ve sektörel temelde analiz edilmesi; Gümrük Birliği'nin yarattığı yapısal sorunların somut verilerle ortaya konulması ve Türkiye'nin sanayi politikaları açısından alması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunlu hâle gelmiştir.

